

Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Ανοικτό Ψηφιακό Μάθημα για την κατάρτιση του προσωπικού υποστήριξης ανάπτυξης ψηφιακών μαθημάτων

Ενότητα 6: Πνευματικά Δικαιώματα

Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ψηφιακά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

---

1. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ
2. ΑΔΕΙΕΣ Creative Commons (CC)
3. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
4. ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Πνευματικά Δικαιώματα (1/8)

- «Πνευματική Ιδιοκτησία (Π.Ι)» είναι το σύνολο των δικαιωμάτων που ο πνευματικός δημιουργός ενός έργου αποκτά αυτομάτως με τη δημιουργία του, και τα οποία του δίνουν τη δυνατότητα να ελέγχει αποκλειστικά τη χρήση του έργου του. Με νομικούς όρους, ως έργο νοείται κάθε «πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης που εκφράζεται με οποιαδήποτε μορφή».

1. Πνευματικά Δικαιώματα (2/8)

- Ως έργα θεωρούνται, μεταξύ άλλων, γραπτά ή προφορικά κείμενα, οπτικοακουστικά έργα, φωτογραφίες, μουσικές συνθέσεις, θεατρικά έργα, χορογραφίες, τα έργα των εικαστικών και των εφαρμοσμένων τεχνών καθώς και οι βάσεις δεδομένων και τα προγράμματα Η/Υ.
- Επιπρόσθετα, ο όρος «Πνευματική Ιδιοκτησία» αναφέρεται στο σύνολο των νόμων που διέπουν τα δικαιώματα αυτά και ρυθμίζουν την κατοχύρωση, διαχείριση και εκμετάλλευση ενός έργου.

1. Πνευματικά Δικαιώματα (3/8)

- Σύμφωνα με το Ν2121/1993, «οι πνευματικοί δημιουργοί, με τη δημιουργία του έργου, αποκτούν πάνω σ' αυτό πνευματική ιδιοκτησία». Μάλιστα, «τα δικαιώματα αποκτώνται πρωτογενώς, χωρίς διατυπώσεις»
Συνεπώς, η Πνευματική Ιδιοκτησία λειτουργεί αυτόματα, υπό την έννοια ότι δεν χρειάζονται κάποιες τυπικές διαδικασίες για την κατοχύρωσή της.

1. Πνευματικά Δικαιώματα (4/8)

- Σε πρακτικό επίπεδο, η απουσία σχετικού σημειώματος από έργα που διατίθενται στο Διαδίκτυο, ΔΕΝ σημαίνει ότι αυτό δεν έχουν δικαιώματα ούτε ότι έχει δοθεί άδεια σε όλους να το χρησιμοποιούν όπως επιθυμούν, αλλά αντίθετα, ότι το έργο αυτό δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί χωρίς την άδεια του νόμιμου δικαιούχου των δικαιωμάτων και εξουσιών που περιλαμβάνει η πνευματική ιδιοκτησία.

1. Πνευματικά Δικαιώματα (5/8)

- Η Πνευματική Ιδιοκτησία συνίσταται από δικαιώματα που περιλαμβάνουν μια σειρά από εξουσίες επί του έργου.
- Τα δικαιώματα αυτά μπορούν να διατίθενται νόμιμα από τον κάτοχό τους με τη μορφή άδειας στον λεγόμενο αδειοδόχο (αντίστοιχα, ο παραχωρών την άδεια αυτή ονομάζεται και αδειοδότης).

1. Πνευματικά Δικαιώματα (6/8)

- Τέτοιες άδειες καθορίζουν το πώς οι άλλοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν το έργο, συμπεριλαμβανομένου του αν μπορούν ή όχι να έχουν πρόσβαση σε αυτό, να το χρησιμοποιούν, να το τυπώνουν, να βγάζουν αντίγραφα για να τα διανείμουν, να το παρουσιάζουν στο κοινό, να εκτελούν, τροποποιούν ή πωλούν το έργο.

1. Πνευματικά Δικαιώματα (7/8)

- Όταν παρέχεται μία άδεια, ειδικά εάν αυτή παρέχει αρκετά δικαιώματα ή εξουσίες στον αδειοδόχο (όπως, π.χ. συμβαίνει με τις άδειες Creative Commons), στην πράξη έχουμε αλλαγή της κατάστασης των όρων διάθεσης του έργου, από το καθεστώς “με επιφύλαξη παντός δικαιώματος” σε “με την επιφύλαξη μερικών δικαιωμάτων”.

1. Πνευματικά Δικαιώματα (8/8)

- Ο δημιουργός ενός έργου έχει τη δυνατότητα να επιλέξει από ένα μεγάλο εύρος αδειών εκείνες που ανταποκρίνονται περισσότερο στις ανάγκες και τα συμφέροντά του. Οι άδειες επί ενός έργου ποικίλουν από πολύ περιοριστικές άδειες πνευματικής ιδιοκτησίας (όπως είναι, π.χ. οι άδειες τελικού χρήστη που επιτρέπουν την απλή θέαση κειμένων μέσα από ηλεκτρονικές υπηρεσίες), μέχρι πολύ ανοικτές άδειες.

2. Άδειες CC (1/10)

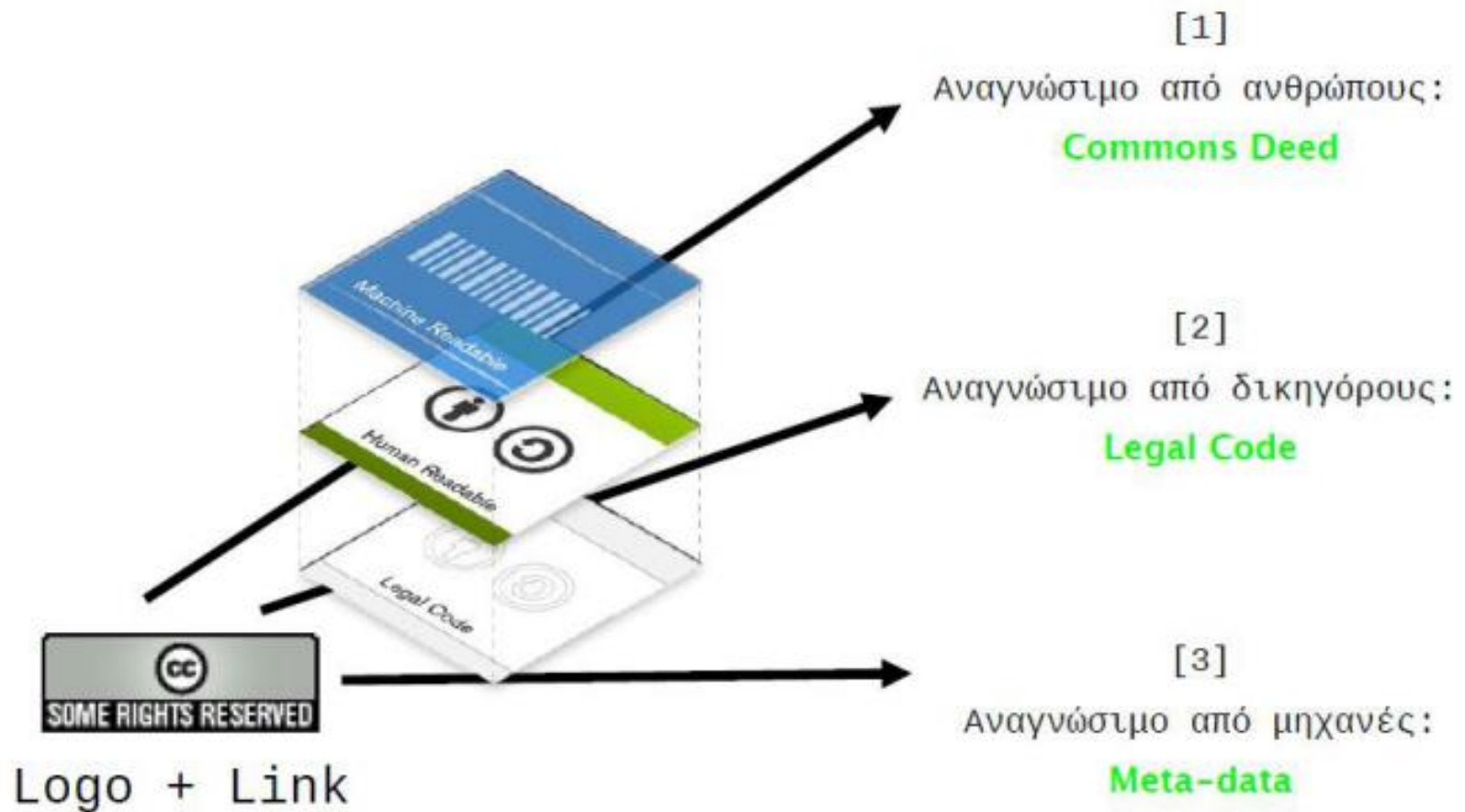
Άδειες Ανοιχτού Λογισμικού/Περιεχομένου/ δεδομένων

- Βασίζονται στο Ν. 2121/1993 (αρ. 13(1),(2))
- Αποτελούν για το σκοπό του νόμου μη αποκλειστικές άδειες εκμετάλλευσεις
- Δίδουν κάποια δικαιώματα και παρακρατούν κάποια άλλα
- Μπορεί να περιέχουν διατάξεις που τις καθιστούν ασύμβατες με άλλες άδειες

2. Άδειες CC (2/10)

---

2. Άδειες CC (3/10)

- Οι άδειες CC βασίζονται στο θεσμικό πλαίσιο για την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας και εφαρμόζονται σε όλα τα έργα τα οποία προστατεύονται από το νόμο περί πνευματικής ιδιοκτησίας πχ βιβλία, ιστοσελίδες (sites), blogs, φωτογραφίες, κινηματογραφικά έργα, βιντεοταινίες, μουσικά έργα και πάσης φύσεως οπτικοακουστικά έργα.

2. Άδειες CC (4/10)

- Οι άδειες CC επισυνάπτονται στο έργο και εξουσιοδοτούν οποιονδήποτε έρχεται σε επαφή με το έργο να το χρησιμοποιήσει σύμφωνα με τους όρους της άδειας.

2. Άδειες CC (5/10)

- Ακολουθούν τα κριτήρια που χρησιμοποιώ για να επιλέξω τους τρόπους χρήσης του έργου μου. Θεωρούνται ως δεδομένα ότι η/ο δημιουργός επιθυμεί να:
  - Επιτρέπει τη χρήση του υλικού του, εξάλλου, το αντίθετο δεν είναι συμβατό με την έννοια του ΑΨΜ
  - Γίνεται πάντα αναφορά στο δημιουργό (κριτήριο αναφοράς).

2. Άδειες CC (6/10)

- * ο δημιουργός πάντοτε διατηρεί το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας όταν χρησιμοποιεί άδειες ανοιχτού περιεχομένου (αρ. 15 (1), (4))
- * ΕΛΛΑΚ ΔΕΝ σημαίνει ελεύθερο δικαιωμάτων αλλά είναι τρόπος αδειοδότησης
- * ΔΕΝ χρειάζονται διατυπώσεις για την κτήση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας/ συγγενικών δικαιωμάτων (αρ. 6(2))

2. Άδειες CC – Κριτήρια (7/10)

- Επιτρέπω ή δεν επιτρέπω να βασιστεί κάποιος στο έργο μου προκειμένου να το εξελίξει πραγματοποιώντας αλλαγές, δημιουργώντας ένα νέο παράγωγο έργο (κριτήριο δημιουργίας παραγώγων).
- Εφόσον επιτρέπω παράγωγα έργα, καθορίζω ότι κάθε παράγωγο έργο είτε θα διανέμεται με παρόμοιους όρους με αυτούς του αρχικού έργου (π.χ. του υλικού μου) (κριτήριο παρόμοιας διανομής) είτε ότι αυτό μου είναι αδιάφορο.
- Επιτρέπω ή δεν επιτρέπω την εμπορική χρήση του έργου μου από τρίτους (κριτήριο εμπορικής χρήσης).

2. Άδειες CC (8/10)

Από το συνδυασμό αυτών των όρων προκύπτουν 6 μορφές αδειών cc:

Αναφορά

Αναφορά-Παρόμοια διανομή

Αναφορά-Όχι παράγωγο έργο

Αναφορά-Μη εμπορική χρήση

Αναφορά-Μη εμπορική χρήση-Παρόμοια διανομή

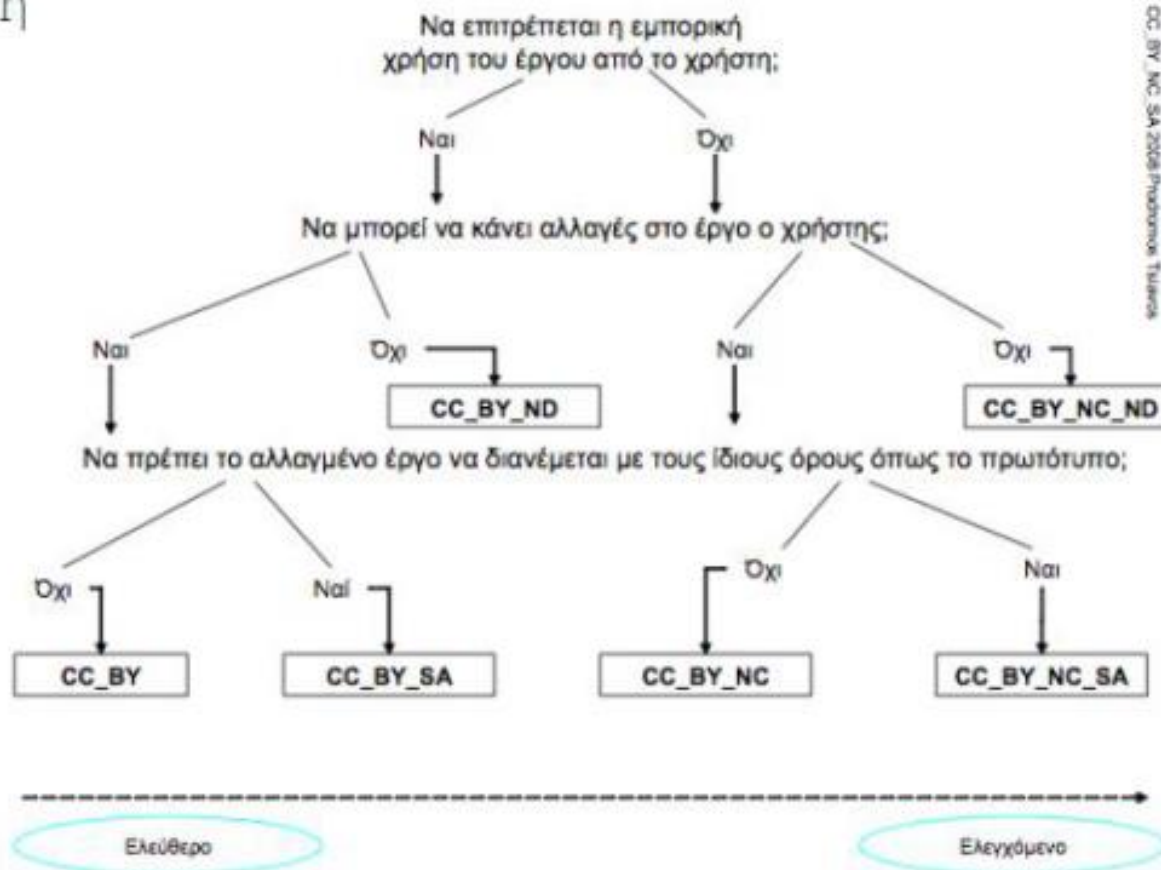

Αναφορά-Μη εμπορική χρήση-Όχι παράγωγο έργο

2. Άδειες CC (9/10)

Επιλογή

2. Άδειες CC (10/10)

- Που μπορώ να βρώ ανοικτό περιεχόμενο;
MyContent (ΕΕΛΛΑΚ)
[<http://mycontent.ellak.gr/>]
- Λίστα με πηγές ανοικτού περιεχομένου ανά μέλος της Εταιρίας Ελεύθερου Λογισμικού/ Λογισμικού Ανοικτού Κώδικα
[goo.gl/suLh2]
- Ενδεικτικά αναφέρονται:
ΕΚΤ (πολιτιστικά – επιστημονικά – διδακτορικές διατριβές –
OpenArchives – βιβλιοθήκες
  - Αθήνα (Γεωχωρικά)
  - GUNET (Ανοικτά Μαθήματα)
  - Υπ.Παιδείας (Φωτόδεντρο)

3. Εκκαθάριση Πνευματικών Δικαιωμάτων (1/13)

➤ Α. Στάδιο προετοιμασίας

- Δημιουργώ έναν αναλυτικό κατάλογο σε μορφή πίνακα με όλους τους πόρους που επιθυμώ ως δημιουργός μαθήματος να συμπεριλάβω στο μάθημά μου.
- Διακρίνω τους πόρους σε δύο βασικές κατηγορίες: σε αυτούς που μου ανήκουν και σε αυτούς που ανήκουν σε άλλους.

3. Εκκαθάριση Πνευματικών Δικαιωμάτων (2/13)

➤ **B. Στάδιο αδειοδότησης των πόρων που μου ανήκουν**

- Αποφασίζω με ποια άδεια χρήσης CC αδειοδοτώ τους πόρους που μου ανήκουν και τη δηλώνω συγκεντρωτικά στο σημείωμα αδειοδότησης. Επίσης, δηλώνω και τον τρόπο με τον οποίο επιθυμώ να αναφέρονται σε μένα ως δημιουργό του πόρου (ή της συλλογής πόρων) στο σημείωμα αναφοράς.

3. Εκκαθάριση Πνευματικών Δικαιωμάτων (3/13)

➤ Γ. Στάδιο εκκαθάρισης ΔΠΙ πόρων που ανήκουν σε τρίτους

- Σε αυτό το στάδιο διακρίνουμε τους πόρους σε δύο υποκατηγορίες:
  - σε αυτούς που μπορώ να διαπιστώσω ποιος είναι ο δικαιούχος, και άρα γνωρίζω πού πρέπει να απευθυνθώ προκειμένου να αιτηθώ άδεια χρήσης
  - σε αυτούς που δεν μπορώ να διαπιστώσω ποιος είναι ο δικαιούχος, δηλαδή δεν έχω πλήρη εικόνα των πνευματικών δικαιωμάτων

3. Εκκαθάριση Πνευματικών Δικαιωμάτων (4/13)

➤ Γ. Στάδιο εκκαθάρισης ΔΠΙ πόρων που ανήκουν σε τρίτους

- Στο στάδιο αυτό, για τους πόρους για τους οποίους έχω πλήρη εικόνα των πνευματικών δικαιωμάτων (υποκατηγορία 1) πρέπει να αποφασίσω εάν θα ακολουθήσω τη διαδικασία αίτησης λήψης άδειας χρήσης ή άλλες προσεγγίσεις

3. Εκκαθάριση Πνευματικών Δικαιωμάτων (5/13)

➤ Γ. Στάδιο εκκαθάρισης ΔΠΙ πόρων που ανήκουν σε τρίτους

- Η διαδικασία αίτησης λήψης άδειας χρήσης μπορεί να είναι από απλή και σύντομη (π.χ. εάν γνωρίζω τον δικαιούχο, ή γνωρίζω ότι παρέχει με ευκολία σχετικές άδειες), έως πολύπλοκη, χρονοβόρα και τελικά ασύμφορη. Άρα, για την πρώτη υποκατηγορία, πρέπει να εξετάσω το κόστος, σε χρόνο και χρήμα, της αδειοδότησης των πόρων καθώς και την πιθανότητα να λάβω ή όχι τελικά τη χορήγηση άδειας χρήσης από τον δικαιούχο καθώς και τις ενδεχόμενες προϋποθέσεις χρήσης.

3. Εκκαθάριση Πνευματικών Δικαιωμάτων (6/13)

➤ Γ. Στάδιο εκκαθάρισης ΔΠΙ πόρων που ανήκουν σε τρίτους

- Εναλλακτικά (Άλλες Προσεγγίσεις):
  - Εξετάζω εάν η νομοθεσία, προβλέπει κάποιον περιορισμό στα δικαιώματα του δικαιούχου ο οποίος μου επιτρέπει να χρησιμοποιήσω το πόρο για τη συγκεκριμένη χρήση και σκοπό.
  - Αντικαθιστώ το υλικό με ισοδύναμο που διατίθεται με ανοικτές άδειες.
  - Δημιουργώ δικό μου υλικό προς αντικατάσταση του υπάρχοντος, το οποίο επίσης θα διαθέσω με ανοικτές άδειες.

3. Εκκαθάριση Πνευματικών Δικαιωμάτων (7/13)

➤ Γ. Στάδιο εκκαθάρισης ΔΠΙ πόρων που ανήκουν σε τρίτους

- Για κάθε πόρο εκτελώ τα παρακάτω βήματα:

1. Εξετάζω εάν μπορώ να χρησιμοποιήσω τον λεγόμενο «Περιορισμό της παράθεσης αποσπασμάτων» προκειμένου να εντάξω είτε στις σημειώσεις, είτε σε κάποια παρουσίασή μου τμήματα από έργα τρίτων. Αυτό επιτρέπεται όταν σκοπός της παράθεσης είναι η κριτική ή η υποστήριξη γνώμης επί του αποσπάσματος ενώ θα πρέπει να εκπληρώνονται και άλλες προϋποθέσεις.

3. Εκκαθάριση Πνευματικών Δικαιωμάτων (8/13)

➤ Γ. Στάδιο εκκαθάρισης ΔΠΙ πόρων που ανήκουν σε τρίτους

- Για κάθε πόρο εκτελώ τα παρακάτω βήματα:
  2. Εξετάζω εάν ο πόρος ανήκει στο δημόσιο τομέα. Εάν έχει δημιουργηθεί πριν το 1870 τον χρησιμοποιώ και ενημερώνω τον πίνακα με τα στοιχεία αιτιολόγησης της απόφασης. Εάν έχει δημιουργηθεί μετά το 1870, πηγαίνω στο επόμενο βήμα.
  3. Εξετάζω εάν ο συγκεκριμένος πόρος είναι διαθέσιμος με άδεια CC. Εάν ναι, τον χρησιμοποιώ και ενημερώνω τον πίνακα. Εάν όχι, πηγαίνω στο επόμενο βήμα.

3. Εκκαθάριση Πνευματικών Δικαιωμάτων (9/13)

➤ Γ. Στάδιο εκκαθάρισης ΔΠΙ πόρων που ανήκουν σε τρίτους

- Για κάθε πόρο εκτελώ τα παρακάτω βήματα:
4. Αναζητώ να τον αντικαταστήσω με άλλον πόρο που διατίθεται με άδειες CC. Η αναζήτηση γίνεται μέσα από τις μηχανές αναζήτησης ιδίως αυτή των Creative Commons. Δεν ξεχνώ να αναφέρω την πηγή και το αντίστοιχο σημείωμα αναφοράς. Ενημερώνω τον πίνακα.

3. Εκκαθάριση Πνευματικών Δικαιωμάτων (10/13)

➤ Γ. Στάδιο εκκαθάρισης ΔΠΙ πόρων που ανήκουν σε τρίτους

- Για κάθε πόρο εκτελώ τα παρακάτω βήματα:
  5. Εάν η αντικατάσταση του πόρου δεν είναι δυνατή, εξετάζω εάν μπορώ να δημιουργήσω ο ίδιος το σχετικό υλικό (π.χ. τράβηγμα φωτογραφίας μνημείου, δημιουργία σχεδίου). Αφού δημιουργήσω τον νέο πόρο τον αδειοδοτώ σύμφωνα με τα όσα αναφέρθηκαν στο Στάδιο αδειοδότησης των πόρων που μου ανήκουν. Εάν δεν μπορώ να δημιουργήσω νέο πόρο, τότε πηγαίνω στο επόμενο βήμα.

3. Εκκαθάριση Πνευματικών Δικαιωμάτων (11/13)

➤ Γ. Στάδιο εκκαθάρισης ΔΠΙ πόρων που ανήκουν σε τρίτους

- Για κάθε πόρο εκτελώ τα παρακάτω βήματα:

6. Ξεκινώ τη διαδικασία αίτησης λήψης άδειας χρήσης για τον πόρο. Συμπληρώνω τον πίνακα «Καταγραφής κατάστασης αιτήσεων λήψης άδειας χρήσης πόρου τρίτων». Εξετάζω εάν υπάρχουν και άλλοι πόροι που ανήκουν στον ίδιο δικαιούχο προκειμένου να αιτηθώ την άδεια συγκεντρωτικά για όλους. Συντάσσω και αποστέλλω την αντίστοιχη επιστολή. Εάν είναι θετική η απάντηση, χρησιμοποιώ τους πόρους σύμφωνα με τις οδηγίες του δικαιούχου (άδεια χρήσης, αναφορά κτλ). Ενημερώνω τους σχετικούς πίνακες. Εάν είναι αρνητική η απάντηση, επανεξετάζω την αντικατάσταση ή δεν χρησιμοποιώ το συγκεκριμένο πόρο στο ψηφιακό μάθημα.

3. Εκκαθάριση Πνευματικών Δικαιωμάτων (12/13)

➤ Δ. Τελικό στάδιο

- Αφού ολοκληρωθεί η όλη διαδικασία εκκαθάρισης για όλους τους πόρους που συμπεριλαμβάνω στο Ανοικτό Ψηφιακό Μάθημά μου, συμπληρώνω το έντυπο σύμφωνο διάθεσης υλικού που παρέχει την άδεια στο ίδρυμά μου να δημοσιοποιεί το εκπαιδευτικό υλικό.

3. Εκκαθάριση Πνευματικών Δικαιωμάτων (13/13)

➤ Δ. Τελικό στάδιο

- Κρατώ για το αρχείο μου τον Συγκεντρωτικό Πίνακα Πόρων, τον Πίνακα «Καταγραφής κατάστασης αιτήσεων λήψης άδειας χρήσης πόρου τρίτων», τις επιστολές αίτησης λήψης άδειας χρήσης και απαντήσεις των δικαιούχων καθώς και το σύμφωνο διάθεσης Ανοικτού Ψηφιακού Μαθήματος και υλικού.

4. Συχνές Ερωτήσεις (1/12)

---

1. Υπάρχει δυνατότητα να ζητηθεί από εκδοτικό οίκο άδεια για χρήση του συνόλου των εικόνων ενός υγκεκριμένου βιβλίου ; Ενίοτε συγγραφέας ή επιμελητής (εάν πρόκειται για μετάφραση) είναι ο διδάσκων.
  - Μπορεί και πρέπει πάντοτε να ζητείται η άδεια από τον εκδοτικό οίκο για τη χρήση εικόνων ή αποσπασμάτων από το βιβλίο. Δεν έχει σημασία αν ο αιτών είναι ο συγγραφέας, αφού κατά πάσα πιθανότητα έχει εκχωρήσει τα περιουσιακά δικαιώματα στον εκδότη.

4. Συχνές Ερωτήσεις (2/12)

---

2. Περιεχόμενο από το <http://cerncourier.com/cws/latest/cern> πορεί να χρησιμοποιηθεί χωρίς αίτηση άδειας με βάση το <http://cerncourier.com/cws/copyright>;

Γενικά, είναι σημαντικό να διαβάζουμε με προσοχή τους όρους των διαδικτυακών τόπων από όπου αντλούμε το υλικό και να προσέχουμε τα σημειώματα που υπάρχουν σε αυτοτελές υλικό (π.χ. φωτογραφίες) μέσα σε ένα διαδικτυακό τόπο.

4. Συχνές Ερωτήσεις (3/12)

- Στην περίπτωση αυτή υπάρχει στους όρους χρήσης ένας γενικός κανόνας ο οποίος λέει ότι το έργο μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για διδασκαλία ή για έρευνα ή για ιδιωτική χρήση. Αυτό θα πει ότι έχουμε τις εξής επιλογές:
- (α) να μην περιλάβουμε το υλικό καθόλου
- (β) να διαθέσουμε το υλικό, αλλά με αναφορά στους σχετικούς όρους (δηλ. με το σημείωμα “© CERN 2013 για τους όρους χρήσης αυτής της φωτογραφίας βλ. <http://cerncourier.com/cws/copyright>”

4. Συχνές Ερωτήσεις (4/12)

---

3. Στα πλαίσια του προγράμματος ψηφιοποίησης μαθημάτων μπορούμε να διαθέσουμε ως εκπαιδευτικό περιεχόμενο παρουσιάσεις (μορφής powerpoint) που ανήκουν στις παρακάτω κατηγορίες:

4. Συχνές Ερωτήσεις (5/12)

A. Είναι μεταφράσεις (με μικρές αλλαγές) των ξενόγλωσσων παρουσιάσεων (μορφής powerpoint), που διατίθενται μέσω Internet ως υλικό διδασκαλίας από τον εκδότη του διδασκόμενου βιβλίου.

- Μόνο εάν υπάρχει η σχετική έγκριση του εκδότη.

4. Συχνές Ερωτήσεις (6/12)

- B. Περιέχουν σχήματα και εικόνες από το βιβλίο οι οποίες διατίθενται μέσω Internet ως υλικό διδασκαλίας από τον εκδότη του διδασκόμενου βιβλίου.**
- Μόνο εάν υπάρχει η σχετική έγκριση του εκδότη.
- C. Περιέχουν τίτλους, προτάσεις, τύπους, παραδείγματα, πειράματα, σχήματα και εικόνες από κεφάλαια του διδασκόμενου βιβλίου.**
- Τίτλοι: μπορούν να χρησιμοποιηθούν χωρίς άδεια.

4. Συχνές Ερωτήσεις (7/12)

- **Μεμονωμένες προτάσεις:** μπορούν να χρησιμοποιηθούν χωρίς άδεια
- **Τύποι:** μπορούν να χρησιμοποιηθούν χωρίς άδεια
- **Πειράματα:** ως αφηρημένη σειρά βημάτων μπορούν να χρησιμοποιηθούν χωρίς άδεια. Ως συγκεκριμένη έκφραση θα πρέπει να ληφθεί η άδεια του εκδότη
- **Σχήματα:** αν αντιγραφούν ως έχουν θα πρέπει να ζητείται η άδεια του εκδότη. Προτείνεται είτε να επαναδημιουργηθούν, είτε να βρεθούν αντίστοιχα με ανοικτές άδειες.
- **Φωτογραφίες:** θα πρέπει να ζητείται η άδεια του εκδότη

4. Συχνές Ερωτήσεις (8/12)

---

4. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν φωτογραφίες από τάξη στην οποία απεικονίζονται παιδιά.

- Πρόκειται για προσωπικά δεδομένα και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν χωρίς τη συναίνεση των παιδιών ή των γονέων τους.

4. Συχνές Ερωτήσεις (9/12)

---

5. Τι γίνεται όταν ο καθηγητής χρησιμοποιεί σημειώσεις στις οποίες έχει βασιστεί και η ύλη του βιβλίου;

- Δεν υπάρχει πρόβλημα, εφόσον το βιβλίο βασίζεται στις σημειώσεις. Ακόμη κι αν συμβαίνει το αντίθετο, μόνο όταν έχουμε αναπαραγωγή τμημάτων του βιβλίου τότε υπάρχει πρόβλημα.

4. Συχνές Ερωτήσεις (10/12)

---

6. Μπορεί ο καθηγητής να πουλήσει το υλικό που έχει χρησιμοποιήσει για το ανοιχτό μάθημα;

- Ναι. Είναι ο πλήρης δικαιούχος του μαθήματος.

4. Συχνές Ερωτήσεις (11/12)

- 7. Τι γίνεται όταν απεικονίζονται εξειδικευμένα μηχανήματα, εξοπλισμοί φάρμακα εμπορικών εταιρειών τα οποία δεν μπορούν να βρεθούν αλλού και για τα οποία υπάρχει copyright;**
- Συνήθως η απλή απεικόνιση ενός σήματος ή μηχανήματος δεν αποτελεί παραβίαση της πνευματικής ιδιοκτησίας.

4. Συχνές Ερωτήσεις (12/12)

---

8. Τι κάνω με τις φωτογραφίες που παραχωρούν οι καθηγητές αλλά δεν θέλουν να τις παραχωρήσουν με creative commons και θέλουν να διατηρήσουν το copyright με ειδική σήμανση πάνω στη φωτογραφία;
- Εάν είναι σύμφωνοι με τη διάθεση της φωτογραφίας εν γένει, δημιουργούμε ένα ειδικό σημείωμα για αυτούς και το εναποθέτουμε είτε σε δικτυακό τόπο είτε στην παρουσίαση είτε με link από την παρουσίαση στο δικτυακό τόπο που είναι το σημείωμα και στην παρουσίαση έχουμε τη γενική επιφύλαξη ότι το έργο διατίθεται με άδειες Creative Commons εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά.

Τέλος Ενότητας

Σημείωμα Αναφοράς

- Copyright Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας.
«Οδηγίες ανάπτυξης Ανοικτών Ψηφιακών Μαθημάτων». Έκδοση: 1.0. Κοζάνη 2015.
Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
[https:// eclass.uowm.gr/courses/ADMIN104/](https://eclass.uowm.gr/courses/ADMIN104/)

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων, π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Η άδεια αυτή ανήκει στις άδειες που ακολουθούν τις προδιαγραφές του Ορισμού Ανοικτής Γνώσης [2], είναι ανοικτό πολιτιστικό έργο [3] και για το λόγο αυτό αποτελεί ανοικτό περιεχόμενο [4].

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

[2] <http://opendefinition.org/okd/ellinika/>

[3] <http://freedomdefined.org/Definition/EI>

[4] <http://opendefinition.org/buttons/>

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

- <http://eclass.gunet.gr/courses/OCGU100/>

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους
υπερσυνδέσμους.

